

Samenvatting richtlijn: Pokken

Categorie	Informatie - Actie
Kliniek	Twee hoofdvormen van deze ernstige infectieziekte: variola major en variola minor (alastrim). Het onderscheid wordt gemaakt op het klinisch beloop: bij variola minor zijn de huidlaesies kleiner en genezen sneller dan bij variola major. Ook het klinisch beloop is milder. Bij beide verloopt het ziektebeeld als volgt: > Griepaal syndroom, duurt 2 tot 3 dagen. > Enanthem op slijmvlies van mond en farynx en exanthem op de huid van gezicht en onderarmen, verspreidend naar benen en romp. > Binnen 2 dagen ontstaan blaasjes en later pustels (gemiddeld op dag 7 na het ontstaan van het exanthem). > Korsten ontstaan na 8 of 9 dagen huiduitslag. > Als patiënten overlijden dan is dit ten gevolge van 'toxische verschijnselen' veroorzaakt door circulerende immuuncomplexen en oplosbare pokkenantigenen. Naast bovenstaande klassiek verlopende pokken en de mildere alastrim worden nog vier andere klinische vormen onderscheiden. > Primaire hemorragische vorm. > Flat-type pokken. > Modified-type pokken 'varioloid'. > Variola sine eruptione.
Diagnose	Virusisolatie uit blaasjes/pustels, orofarynx, conjunctiva en urine. Bij ernstig vermoeden wordt materiaal direct ingestuurd naar een BSL 4-laboratorium (CDC, Porton /own of Bernard Nocht institut) ter confirmatie. Materiaal moet worden verzameld door iemand die recent is gevaccineerd, terwijl hij beschermende kleding en een mondneusmasker (FFP2) draagt.
Incubatieperiode	Meestal 12 tot 14 dagen (spreiding 7-17 dagen).
Besmettelijke periode	Vanaf het optreden van ulcera in de mondkeelholte. De patiënt blijft infectieus tot de laatste korsten zijn afgevallen.
Reservoir	De mens.
Besmettingsweg	Door druppels vanuit de mondkeelholte en/of direct contact met het vocht uit de blaasjes en de korsten van een patiënt. Verspreiding via aerosolen komt vaker voor bij de hemorragische vorm (hoge en langdurige viremie) of bij langdurig hoesten. Ook besmette kleren en beddengoed kunnen de ziekte verspreiden.
Risicogroepen	Personeel in laboratoria.
Maatregelen bij een geval	
1. Bronopsporing	Door de teams infectieziektebestrijding .
2. Contactopsporing	Principes van ringonderzoek en ringvaccinatie worden toegepast.
3. (Chemo)profylaxe	Niet van toepassing.
4. Wering	Strikte isolatie thuis tot de laatste korsten zijn verdwenen. Contacten met derden moeten worden vermeden.
Meldingsplichtig	Ja, Een meldingsplichtige infectieziekte aangeven